

Народни гуслар Јован Лакићевић

ЕП И ГУСЛЕ КАО БРАНА НОВОМ ЛИХВАРСКОМ ПОРЕТКУ

Наша Црква и српске гусле и данас су у својеврсној историјској мисији

Нашем, претежно епском свијету, одавно је познато да су гусле и епска пјесма имали изузетну, мисионарску улогу, не само у нашој културној, него и у свеукупној историји. То се једино може поредити са улогом Српске православне цркве. Радован Бећировић Требјешки је њихово историјско значење срећно спојио у само два, крајње једноставна стиха:

„Манастири и свето гудало,
То је српску вјеру сачувало!“

Треба ли, уопште, поменути, да овдје није ријеч само о вјери, као вјери православној, већ и о очувању сопствене националне свијести, или, тачније, свог националног идентитета. О вјери у себе, у снагу Српства, у свој вишевијековни сан о слободи и праведности сопствене борбе и жртве.

Могло би се, без претјеривања рећи, да су наша Црква и српске гусле, изнова у једној својеврсној историјској мисији – да нас заштите и спасу од сатанистичког глобализма, који пријети да покори и покрије читаву планету!

Чувар народног памћења

Сувишно је помињати, јер је то већ небројено пута речено, шта су нам гусле и епска пјесма значиле у вријеме беспримјерно суровог и мрачног петвијековног ропства. Довољно је само се подсетити да стољећима није било ни просвјете, ни школа, ни писане књижевности... Мало би се народа у таквим околностима и биолошки одржало, а да и не говоримо о очувању вјере, историјског памћења и националне свијести! Но, то се, ипак, догодило!

Српски гуслари су у својим пјесмама помињали све важније историјске датуме, своје владаре и српске јунаке још из преткосовских времена, прије, у вријеме и послије Косовског боја, па затим из времена хајдука и ускока, Првог и Другог српског устанка, из непрестаних борби у Црној Гори и Херцеговини... А та историјска и епска сјећања, генерације су све до Вука и Његоша сачувале у усменој књижевности. У пјесмама су сабрани сви наши преломни датуми, то је дуго била наша најпоузданија историјска читанка. Или, још једноставније – драгоцјен и Богом дан чувар свеколиког народног памћења!

„Што је до нас с Косова допрло
И што није у ропству помрло,
То заслуга није историје,
Но памћење српске поезије“...

Гусле, које би се по својој једноставности, једва могле сврстати у музичке инструменте, за српски народ су веома дуго биле једина веза с музиком. Али, несумњиво, још дуже су биле наша најпоузданија и најчвршћа веза са историјом и – слободом! Оне, дакле, нијесу само дио архаичног фолклора, како би неки савремени домаћи „еуропејци“ хтјели да их виде, већ и веома важан, нераздвојни дио српског националног бића.

Знајући веома добро шта гусле значе српском народу, мађарски гроф Бењамин Калај, иначе сјајан познавалац српског менталитета, принудни управник окупиране Босне и Херцеговине, наредио је да се из убогих српских домова, заједно са оружјем плијене и – гусле! Треба ли рећи да многи у овој истоименој, вјештачкој дејтонској творевини и данас на гусле гледају попријеко? Да није Републике Српске, оне би тамо, вјерујем, одавно биле – забрањене!

Гусле су се, упркос свему, одржале и до ових дана као, српском народу, веома драг инструмент, посебно код људи у динарском појасу. Оне су доживјеле својеврсну ренесансу у доба најновије српске Голготе. У вријеме када српски народ, изложен страшним искушењима, бије, можда, одсудну битку за своју слободу, достојанство, национално и државно јединство, које му Запад безочно оспорава, његови гуслари су више од двије деценије на првој линији фронта. Почело је то у вријеме наметнутог вјерског и грађанског рата, преко Дрине, када су се непрекидно дружили са српским борцима, почесто и у рововима. Њихово присуство и епска пјесма значили су ратницима веома много у вријеме непрекидних борбених дејстава. Баш као у оним минулим временима - стварали су заносни и витешки набој, коме се, једноставно, не може одољети! А особен патриотски ангажман гуслара траје, ево, и до ових дана.

Свевремени „десетерац“

Спадам међу оне који мисле да вријеме „царског десетерца“, који је превасходно српски стих и то у његовом најљепшем издању, нипошто није прошло, као што му ни вијек трајања никако није ограничен. Не свједочи о томе само повратак десетерцу неколицине знаменитих савремених српских пјесника, већ и читава плејада мање познатих, па и потпуно анонимних аутора, чији допринос нашем епском опусу није за потцјењивање.

То би, надаље, значило да уопште нијесу у праву они који вјерују да је са епиком завршено са Вуковим збиркама. При томе су склони да оспоре и драгоцјен, и, рекао бих, готово немјерљив допринос епици, Хаџи Радована Бећировића Требјешког, који би се, с много разлога, могао назвати родоначелником новије епске народске поезије. Он је десетерац наново васкрснуо. И то у једном новом, римованом обличју, дајући му тако својеврсну поетску инфузију! А први је (после краља Николе) схватио љепоту и снагу „осмерца“, такође нашег традиционалног стиха! И почесто га је користио.

Ни са Бећировићем, срећом, вријеме епског стваралаштва није завршено, о чему најбоље свједоче бисерне пјесме неколицине његових следбеника, које су се, захваљујући гусларима и гулама, већ населиле у народно памћење.

И добро је што је тако. Ово је преломно, за српски народ историјско вријеме, које има своје велике изазове, борбе, поразе и побједи, своје, или, боље речено – туђе, бранковиће, али и своје витезове и хероје, који заслужују да се нађу у великом епском подсјетнику.

Наш народ има разумљиву потребу да се идентификује са својим часним предводницима и витешким изданцима овога, садашњег времена, као што је некад, у дугом раздобљу чамовања и робовања, у невољи и за утјеху призивао у помоћ Милоша и Марка... И на томе му се, дабоме, не може замјерити. Као што се, такође, не може оспорити право савременим народским пјесницима да тим жељама изађу у сусрет. Рекао бих – је ли Бог дао! А шта ће од тог пјесмотворја доиста остати поезија, о томе ће се постарати – вријеме, „мајсторко решето“.

Беспривизно анатемисање савремене епске народске поезије, јалова је и, рекао бих, готово штеточинска работа. То, у најмању руку, значи неразумијевање судбоносног времена у коме живимо! Јер,

„Кад је Србин највише стрепио,
Гуслар га је надом кријепио,
Оштрио је пјесмом јатагане,
А гуслама лијечио ране“...

Чини се да је ово мало опширније подојећање било нужно, како би се боље разумјела данашња мисија српских гусала и наше, негдашње, и савремене епике. Стално ми је на уму кликтај једног од заставника новог сатанског поретка, министра у тужној црногорској влади, од прије десетак година: „Па нећемо, ваљда, с гуслама у Европу!“ Заборавио је, сиромаш, притом, или му, можда, нико није рекао, да су гусле одавно стигле у Европу и да нас је по гуслама и епској поезији европски културни свијет још тада, на најљепши начин, упознао.

И што се мене тиче, - срећан му пут и њему и свима који тамо хоће (под условом да знају, заиста, гдје ће и да ли ће икад тамо стићи!), али народ нека оставе на миру!

За наук другима

„Припрема“ за улазак у „евроатлантске интеграције“, уз потпуну пацификацију једног борбеног и витешког народа, крије многоструке опасности и замке, које су нам одавно спремили творци „новог свјетског поретка“! И баш као што није нимало случајно што је српски народ, као слободољубив, ратнички и државотворни, изабран да буде мета најмоћнијој војној сили Луциферових поклоника и следбеника, за наук другима, тако није случајно ни њихово накнадно настојање да нас, уз помоћ „независних“ медија, невладиних, а и владиних плаћених лауфера, претворе у безобличну масу робова, погодних за њихов лихварски светски „бућкуриш лонац“

Зар нас један од кључних играча из клуба сатаниста, госпођа Олбрајт (као и неки њени чауши) још давно није упозорила: „Маните се, Срби, митова, историје и прошлости и окрените се будућности“. Само није рекла – чијој и каквој! (То је она иста сподоба, хоћу рећи особа, која је одржала сатанско обећање с почетка злочиначког НАТО похода на српске земље - да ће нам „укинути осмијех с лица“...) И њихови намјештеници и плаћеници у врховима дем(о)кратске власти и невладиних Соросових, Цијиних и ко зна све чијих испостава, су их, дабоме послушали и дали све од себе да нас „умире“, обезличи и учине безвољним и послушним, како, забога и приличи једном „геноцидном народу“!

„Поједини властодршци

У вријеме срамно наше
Прађедовско име српско
За сребрењак грешни даше!

Љубе скуте душманима
Намучених праотаца,
Не стиде се пред људима
Не зазиру од светаца“...

Упозорава, такође, епски осмерац шта нам се дешава! И шта од нас хоће творци новог лихварског поретка:

„Хоће да нас обезвјере
Да не знамо ко смо, шта смо,
Јер им смета то што вјеру
Прађедовску сачувасмо...“

Све су прилике да ту долазимо до суштине онога и шта нам се спрема као ратоборном, непокорном, па још и словенском народу којему је одавно намијењена улога парија у новом лихварском поретку...

Поново у историјској мисији

Бољи познаваоци геополитичких прилика веома добро знају да се ово сатанистичко поробљавање планете спроводи према упуштвима из Протокола сионских мудраца, од прије стотинак и нешто година... намјештањем или куповином влада и владара, медијском и финансијском окупацијом, која се завршава дужничким, дакле – фактичким ропством! (Све се то, нажалост, и нама дешава уз планско ампутирање српских простора!)

Но, вратимо се нашој савременој епици, која прати, а рекао бих, и поприлично разумије оно што нам се догађа. О томе свједоче и десетине пјесама насталих у послењих двадесет година. У њима је вјерно, а покатак заиста пјеснички надахнуто, одсликана ова најновија борба нашег народа, његови узлети и падови, од херојских подвига, попут оног Тепићевог и других, мање знаних бораца, до срамних изручења Хагу...

„Тешко земљи и народу
Кад на црне гране дође
Да предаје крвницима
Прослављене своје вође.

Продавају оне што су
На бранику земље били
Да би боље олошима
Свјетским срца насладили“...

У већем броју пјесама, или, тачније речено, код већине савремених аутора, веома је уочљив повратак историјским мотивима и ликовима, од Немањића, па све до Цера и

Мојковца, који су одавно населили нашу епску поезију и народно памћење. То готово да добија облик поетске епидемије! Могло би се рећи да није у питању само свједочанство о трајном присуству неких преломних историјских датума, или, пак, личности у свијести многих генерација, па и ових потоњих.. Или о пуком, случајном повратку митским (али стварним!) изворима, моћним стубовима наше историјске и епске прошлости, као сталном надахнућу и непресушној инспирацији.

Ријеч је, чини се, понајприје о сасвим спонтаној и, можда, генетској потреби да се изнова подсећамо – ко смо, шта смо били и шта јесмо, како нас пријетећи, опаки и мутни талас глобализације не би збрисао са лица земље! И како би као народ, ослањајући се на давно постављене, државотворне и моралне путоказе и безбројне примјере чојства и херојства (из наше историје и епике), одољели безочној демонизацији, пропраћеној недавно разорним и злочиначким ратним дејствима бескрупулозних свјетских монструма! Али, и сатанистичкој „цивилизацији“ планетарних лихвара, (владара из сјенке), који су нам спремили пројекцију бесловесног потрошачког друштва!

Гусле и епска пјесма, па и ова најновија, имају у томе значајну и моћну улогу. Они су својеврсна брана сатанистичком лихварском поретку, која ће нама, као малобројном, али великом Божјем народу, помоћи да се одржимо и опстанемо, вјерни себи, Српству, Светом Сави и Христу Спаситељу... Амин Боже!